శ్వేతపత్రం-5

సహజ వనరుల నిర్వహణ-జలవనరులు, పునరుత్వాదక విద్యుత్, గ్రీన్ కవర్, ఆరోగ్యకర జీవనం

- సహజవనరుల నిర్వహణలో అద్భతమైన ప్రగతి. సాగునీటి రంగం, నీటి నిర్వహణ,
 పునరుత్పాదక విద్యుదుత్పత్తి, అడవులు, కాలుష్య నియంత్రణ, గనులు-ఖనిజాలు వంటి
 రంగాల్లో పురోగతి.
- 2014 నుంచి సాగునీటి రంగంలో రూ.63,657.52 కోట్లు ఖర్చు చేసి 32.02 లక్షల ఎకరాలకు నీటి సౌకర్యం.
- 2004-14 మధ్య కేవలం 86 ప్రాజెక్టులను రూ. 1,90,569 కోట్ల అంచనా విలువతో చేపట్టారు.
- 2012 కాగ్ నివేదిక ప్రకారం ప్రభుత్వం సరైన ప్రణాజక అనుమతులు లేకుండా ఒకేసాలి
 అన్ని ప్రాజెక్టులు చేపట్టడంతో నిధులు సద్వినియోగం కాలేదు. ఆయకట్టుకు నీళ్లు
 ఇవ్వలేకపోయారు.
- 2014 తర్వాత నిధుల సబ్వినియోగం చేయడంతో ఫలితాలు కనిపిస్తున్నాయి.
- భూగర్ల జలాలు, ఉపలితల జలాలకు సమీకృత విధానం.
- రెండు కోట్ల ఎకరాలకు సాగు నీరు అందించడం లక్ష్యం.
- నాలుగేళ్లుగా సాధారణం కన్నా తక్కువ వర్వపాతం నమోదైనా వ్యవసాయరంగంలో వృద్ధి.
- రాష్ట్రంలో వరుసగా (-34శాతం), (-5శాతం), (-29శాతం), (-14శాతం) ప్రస్తుత సంవత్సరం ఇప్పటివరకు -35శాతం వర్నాభావం.
- 2015-16లో సమర్థ నీటి నిర్వహణ విధానాలతో పంట కాపాడినందుకు సీజీఐపీ అవార్డు సైతం దక్కింది.
- 93,308 చెక్ డ్యాములు, 27,866 ఊట చెరువులు, 8.4 లక్షల పంటకుంటలు చేపట్టాం.
- కోటి ఎకరాల్లో సూక్ష్మ సేద్యం సాగు లక్ష్యం. సూక్ష్మ సేద్యం అంథ్రప్రదేశ్ నెంబర్వన్.
- 2013-14లో 5.63 లక్షల ఎకరాల్లో సూక్ష్మ సేద్యం కింద సాగైతే ప్రస్తుతం 11.53 లక్షల ఎకరాలు.

- దేశంలో సూక్ష్మ సేద్యం కింద సాగవుతున్న టాప్ 10 జిల్లాల్లో 6 (అనంతపురం, కడప, ప్రకాశం, కర్నూలు, చిత్తూరు, పశ్చిమ గోదావల)ఆంధ్రప్రదేశ్లోనే ఉన్నాయి.
- 2014 తర్వాత పాలవరం ప్రాజెక్టుపై చేసిన ఖర్చు రూ.10,227.92 కోట్లు. ఇప్పటికే
 63% పూల్త.
- 2019 ఖరీఫ్ కల్లా పాలవరం ప్రాజెక్టు నుంచి నీళ్లు. డిసెంబర్కు ప్రాజెక్టు పూల్త.
- పట్టిసీమ ఎత్తిపోతలతో గోదావరి-కృష్ణా అనుసంధానం. 4 పళ్లలో 263 టీఎంసీల గోదావరి వరద జలాల సబ్వినియోగం. ఈ నీటితో కృష్ణా డెల్టాలో రూ.44,000 కోట్ల విలువైన పంట ఉత్పత్తి.
- రాయలసీమ కరవు ప్రాంతాలకూ నీటి సరఫరా. పోతిరెడ్డిపాడు ద్వారా ఈ ఏడాబి 115.40 టీఎంసీలు, ముచ్చమల్రి ద్వారా 31.65 టీఎంసీల తరరింపు
- రాష్ట్రంలో మొత్తం 62 ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులు చేపట్టగా 23 ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టుల పూర్తయ్యాయి. మరో 26 ప్రాజెక్టుల పనులు వేగంగా సాగుతున్నాయి. కొత్తగా ఇంకో 13 ప్రాజెక్టులు తలపెట్టాం.
- పురుషాశ్తపట్నం ఎత్తిపాశతల పూల్తి రూ.1638 కోట్ల ఖర్చు రెండు పంట కాలాల్లో 15 టీఎంసీల గోందావలి వరద నీరు పలేరు జలాశయానికి మక్షంపు
- ක්රියා තිරා තිරක්ර විට කිරීම සිට ක්රී ක්රියා ත්රියා ත්ර
- సర్దార్ గౌతు లచ్చన్న తోటపల్లి ప్రాజెక్టు పూల్తతో లక్ష ఎకరాల కొత్త ఆయకట్టు. 64
 వేల ఎకరాల స్థిలీకరణ.
- గుండ్లకమ్మ పాక్షికంగా పూల్త చేసి 60 వేల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీరు.
- ముచ్చుమల్రి ఎత్తిపోతల నిర్మాణం పూర్తి చేసి మూడు సీజన్లలో దాదాపు 7 టీఎంసీల నీరు శ్రీశైలంలో కనీస నీటిమట్టాల దిగువ నుంచి ఎత్తిపోసి కేసీ కాలువకు, హంద్రీనీవాకు ఇచ్చారు.
- గాలేరు నగల రెండు దశల్లో పూర్తయిన నిర్మాణాల వల్ల గోంరకల్లు జలాశయంలో మొదటిసాల 8 టీఎంసీల నీరు నిల్వ చేయడం. అవుకులో 3.15 టీఎంసీలు నింపడం.
 అవుకు టన్మెల్ పూల్తి చేసి గండికోంట జలాశయానికి నీళ్లు మళ్లంపు.
- 2018-19 కాలంలో గండికోటలో 12 టీఎంసీల నీళు నింపదం.

- గండికోట చిత్రావతి బ్యాలెన్సింగ్ లజర్వాయరు ఎత్తిపాతల పూల్త చేసి 2.685
 టీఎంసీల నీరు చిత్రావతి జలాశయానికి మక్లంపు. మైలవరం జలాశయంలో
 4.82టీఎంసీల నీటి నిల్వ. పైడిపాలెం
- హంద్రీనీవా రెండు దశల్లో దశల వాలీగా పనులు పూర్తి చేసి నాలుగు పంట కాలాల్లో 91.03 టీఎంసీల నీటి మక్షంపు.
- వచ్చే జనవలిలో మదకశిర, చెర్లోపల్లి బ్రాంచి కాలువలకు నీటి మర్లింపు ప్రయత్నాలు సాగుతున్నాయి. కుప్పం కాలువకు జనవలిలోనే నీళ్లు ఇవ్వాలనే తలంపుతో ప్రయత్నాలు.
- రాష్ట్రంలోని నదులన్నింటినీ అనుసంధానించి మహాసంగమం జరపాలనే నిశ్చయంతో
 కృషి. ఇప్పటికే పట్టిసీమతో గోదావలి కృష్ణా అనుసంధానం.
- గోదావల పెన్నా అనుసంధానం ద్వారా 320 టీఎంసీల గోందావల వరద జలాలు మక్లించడం. ప్రకాశం, చిత్తూరు, నెల్లూరు కరవు ప్రాంతాల్లో నీటి కొరత తీర్చడం. టెండర్లు పూర్తయ్యాయి. పనులు చేపట్టబోతున్నారు.
- వంశధార-నాగావక నదుల అనుసంధానం పనులు సాగుతున్నాయి. 37,053 ఎకరాల స్థిలీకరణ, 5 వేల ఎకరాల కొత్త ఆయకట్టుకు నీరు.
- నాగావకి నచిని సువర్ణముఖి, వేగావతి, చంపావతి నదులతో అనుసంధానించి విజయనగరం జిల్లాలో తాగునీటి సమస్య పలిష్కారం. గడిగడ్డ జలాశయం ఆయకట్టు స్థిలీకరణ. పనులు సాగుతున్నాయి.
- హిరమండలం జలాశయం నుంచి ఎగువ కాలువ నిల్హించి మహేంద్రతనయ, బాహుదా,
 పంశధార నదులను అనుసంధానించడం. పూర్తి స్థాయి ప్రాజెక్టు నివేచిక దాదాపు
 పూర్తయింది.
- పట్టిసీమతో కృష్ణా డెల్టాకు నీటి మక్లింపు వల్ల ఆ మేరకు శ్రీశైలం నుంచి రాయలసీమకు నీటి మక్లింపు వీలైంది.
- 2015-16, 2016-17 రజీ కాలాల్లో గోందావల నీటికి కొంరత వచ్చినా సమర్థ నీటి విధానాలతో 8.69లక్షల ఎకరాలకు నీటి సరఫరా.

- రాష్ట్రంలో 140 చిన్న, పెద్ద నదులున్నాయి. వీటన్నింటినీ కాలువల ద్వారా అనుసంధానం చేస్తే గ్రావిటీ, విఫ్ట్ ల ద్వారా 2 కోట్ల ఎకరాలకు నీరు అందించవచ్చనేది ప్రభుత్వ నమ్మకం.
- 2024 నాటికి రాష్ట్రంలో మొత్తం పెట్టబడిలేని ప్రకృతి వ్యవసాయమే జరిగేలా చూస్తాం.
- గ్రీన్ హౌస్ వాయువుల ఉద్గారాలు తగ్గింపు. రాష్ట్రాన్ని సీఓ2 న్యూట్రల్గా తీల్చిబిద్దడం లక్ష్యం.
- శబ్ద, వాయు, జల కాలుష్యాలు లేని రాష్ట్రంగా తీల్చిదిద్దేందుకు కృషి చేస్తున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం.
- ఫిజియో మీటర్ల ద్వారా భూగర్హ జలాల వివరాలను లయల్ టైమ్*లో* తెలుసుకోగలుగుతున్నాం.
- 76 చోట్ల రిజర్వాయర్ల నీటి మట్టాల పర్యవేక్షణ.
- ullet 2029 నాటికి రాష్ట్రంలో 50% పచ్చదనం సాభించాలని లక్ష్యం.
- పచ్చదనం పెంచేందుకు 2014 నుంచి పెద్దఎత్తున 90.84 కోట్ల విత్తనాల పంపిణీ.
- ఆంధ్రప్రదేవ్ ని మొదట నిలిపేలా నిరంతర కృష్తి, అత్యుత్తమ కార్యచరణ ప్రణాజిక.
- ISFR నివేదిక ప్రకారం రాష్ట్రంలో 2,141 చదరపు కి.మీ. వరకు అటవీ విస్తరణ జలిగింది.
- 4,059 మెగావాట్ల పవన విద్యుత్, 2,591 మెగావాట్ల సౌర విద్యుత్తతో కరిపి 7,464
 మెగావాట్ల పునరుత్పాదక విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్ద్యం
- అబ్పితీయంగా పెలగిన ఖనిజ వనరుల ఆదాయం.2013-14లో ఆదాయం రూ.838
 కోట్లు. 2017-18లో ఆదాయం రూ.2,147 కోట్లు